

Ks. Robert Nęcek*

Red. Robert Nęcek, Joanna Sobczyk-Pająk, Wojciech Misztal.
Joaquín Navarro-Valls – profesjonalista i mistrz komunikacji.
Kraków: Wydawnictwo Petrus 2022 ss. 206

Okres pontyfikatu Jana Pawła II był czasem nieustannego otwierania się na środki społecznego przekazu. Umiejętność komunikowania się ze światem stanowiła jeden z charakterystycznych rysów Stolicy Apostolskiej. Wielki kontynent dziennikarski to wspólnota realnych osób wnoszących do życia społecznego dobro i zło. Dlatego kompetentne zaangażowanie się we współpracę z mediami stanowiło wyjątkową odpowiedzialność wobec opinii publicznej. Nie mogło więc dziwić, że papież Wojtyła zaangażował na urząd rzecznika prasowego człowieka wyjątkowego, a nawet charyzmatycznego, znajdującego się na rzeczy – hiszpańskiego dziennikarza i psychiatrę Joaquína Navarro-Vallsa. Papieski rzecznik świetnie czuł medialnego bluesa. Był osobą reprezentującą intelektualną i moralną jakość. Jak mówią Włosi, był *portavoce*, czyli niosącym głos Jana Pawła II, przez rok Benedykta XVI i Stolicy Apostolskiej. Mając bezpośredni dostęp do papieża, obracał się w centrum informacji. Był profesjonalistą i mistrzem komunikacji. Dziennikarz ma prawo do informacji niezależnie od tego, czy jest osobą wierzącą, czy niewierzącą, a zadaniem rzecznika jest bycie osiągalnym dla mediów.

W tym kontekście oddajemy do rąk Czytelnika pracę zbiorową pt. *Joaquín Navarro-Valls – profesjonalista i mistrz komunikacji*. Publikacja składa się z dwóch części: *Mistrz komunikacji* oraz *Genialny rzecznik papieża Wojtyły*.

W pierwszej części w artykule *W służbie interpersonalnej komunikacji* abp Wacław Depo podkreślił wyjątkową odpowiedzialność za słowo, jaka zachodziła pomiędzy papieżem a jego rzecznikiem. Ks. prof. Robert Nęcek w tekście *Joaquín Navarro-Valls i jego hermeneutyka medialna* wskazał, że Navarro-Valls

* Ks. prof. dr hab. Robert Nęcek – kierownik Katedry Edukacji Medialnej Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie.

miał swoją medialną hermeneutykę, w myśl której tworzył i doskonalił określone więzi między rozmówcami, regulował możliwości wpływu na postępowanie ludzi i stwarzał możliwości samodoskonalenia się. Emanował kulturą bliskości. Z kolei dr Olimpia Górską w artykule *Joaquín Navarro-Valls – świecki w Kościele i rzecznik z najwyższej półki* zauważyła, że działalność Navarro-Vallsa była rodzajem misji apostołskiej osoby świeckiej. Natomiast jego profesjonalizm w komunikacji i kultura w obyciu były papierkiem lakmusowym przyciągającym świat medialny. Dr hab. Andrzej Kansy w artykule *Tematyka polityczna w publicystyce Joaquína Navarro-Vallsa* zauważył, że Navarro-Valls towarzyszył Janowi Pawłowi II w 80 pielgrzymkach do 160 krajów. Brał udział w wielu historycznych wydarzeniach, wykazując niesamowity zmysł dyplomatyczny. Był nie tylko świetnym rzecznikiem, ale także wytrawnym dyplomata. Ks. dr hab. Leszek Gęsiak, jezuita, w tekście *Joaquín Navarro-Valls – świadek i mistrz* stwierdził, że po raz pierwszy w historii papież zdecydował się powołać do pełnienia tej funkcji osobę świecką, co oznaczało nowe spojrzenie na przekaz medialny płynący z Watykanu. Oznaczało również nowe otwarcie i nową jakość.

W drugiej części w artykule *Joaquín Navarro-Valls. Las «Notas personales» del portavoz: He sido un privilegiado* prof. Diego Contreras zauważył, że „Notatki osobiste” Joaquína Navarro-Vallsa nie zawierają nadzwyczajnych ani hałaśliwych rewelacji. Zawierają jednak spojrzenie na aspekt codziennej pracy Stolicy Apostołskiej, bardzo odkrywczy, z którego wynika, że głównym zadaniem rzecznika było wspieranie papieża mimo wiedzy, że Jan Paweł II nikogo nie potrzebował, ponieważ sam był tak potężnym komunikatorem. Są to przede wszystkim strony, które pomagają lepiej zrozumieć bogaty profil ludzki i duchowy Jana Pawła II. Natomiast red. Lidia Dudkiewicz uważa, że o papieskim rzeczniku nie można mówić bez odniesienia do św. Jana Pawła II. Łączyła ich codzienna praca w medialnym przekazie nauczania papieskiego i kulisów działalności Stolicy Apostołskiej, ale zbliżyło przede wszystkim praktykowanie świętości w codziennym życiu. Rzecznik był miarodajnym interpretatorem polskiego pontyfikatu i głównym watykańskim punktem odniesienia dla dziennikarzy z całego świata. Dokonał epokowego zwrotu w polityce informacyjnej Watykanu. Z kolei ks. prof. zw. dr hab. Wojciech Misztal w artykule *Nieznany mistrz: Joaquín Navarro-Valls* zauważył, że w Wikipedii postać słynnego rzecznika jest mało znana, choć optymistyczne jest to, że wymienione dane w ogóle można znaleźć. Mgr Agata Paszek i mgr Barbara Sitko w artykule *Joaquín Navarro-Valls – rzecznik o wielkiej sile przekazu* zaznaczyły, że rzecznik papieski zapisał się na kartach historii jako wyjątkowy profesjonalista, a jego ponadprzeciętna umiejętność komunikacji i kierowanie się tak istotną wartością, jaką jest prawda, niewątpliwie wpłynęły na siłę jego przekazu. W końcu prof. Maria José Pou Amérigo w tekście *Praca pedagogiczna rzecznika* zauważyła, że być może papież nie potrzebował rzecznika, ale Kościół potrzebował wierzącego,

który – oswoiwszy się z nowymi mediami i nowymi językami – potrafił wskazać drogę do przekroczenia progu XXI w.

Niniejsza publikacja powstaje jako dowartościowanie jednego z najśłynniejszych rzeczników papieskich, którego profesjonalizm, dyplomacja, kultura i ludzkie oblicze zachwyciły medialny świat, a jego działalność odbiła się szerokim echem w świecie. Ufamy, że monografia oddana do rąk Czytelników znajdzie uznanie i wyzwoli głębszą refleksję na temat komunikacji medialnej Kościoła katolickiego w Polsce i na świecie.